Nr 195 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Piątek 27 Sierpnia 1926.

Rok XLV.

Prenumerata m
Bez odnoszenia .
Z odnoszeniem .
Z przesyłką pocz
Za granicą . .
Cena numeru 20
Adres Re
ul. Jagiellor
Telefon 41. Międ
Adres Admi
ulica Jagiello
Telefor
Nr czeku P. K

WA REFORMA

Poprawa

Kraków, 25 sierpnia.

Poprawa! Czuć ją w powietrzu, widać na gębach, przedewszystkiem słychać na... giełdach. Do niedawna świeciły pustkami. Ziewnął na ich posiedzeniach znudzony makler, zaklął z cicha stróż i na tem kończyły się nieraz obroty. Od kilku dni coś się tam odmieniło. Znowu rozlegają się gwary donośne i z lekka chrapliwe. Znowu zaczynają nie tylko »dawać« lecz także »brać«. Ponieważ złoty równocześnie nie spada, inflacji niema, przeto ożywienie to ma inne źródła, niż posiadały je dawniejsze huragany giełdowe. Po prostu zjawił się zapas gotówki, która umożliwia transakcje. Ludzie zaczynają mieć zbywające im z obiadu i mieszkania pieniądze. Szukają zajęcia dla nich i lokaty i w tym celu idą przedewszystkiem na giełdę. Leży tam tyle trupów. Czyż nie wartoby ich ożywić? Jak pięknie możnaby zarobić, dźwigając swym sumptem papier, który wczoraj jeszcze przy cenie stanowiącej tylko drobny ułamek jego rzeczywistej wartości, leżał bez nabywców, a dzisiaj zaczyna się ruszać, co więcej, skakać i to coraz śmielej i wyżej.

Tym razem giełda jest wyrazem rozpoczętej poprawy. Widać ją zresztą także w innych dziedzinach. Przemysł zmobilizował się. Liczba bezrobotnych maleje. Marża eksportowa, dzięki rozsądnej polityce Banku Polskiego, utrzymana. Przyjeżdżają do nas kupcy. Zostawiają pieniądze, zabierają towary. Rolnik z otuchą spogląda w przyszłość. Chimeryczne lato nie nadwerężyło mu zbytnio urodzajów i plonów. W każdym razie okazało się u nas o wiele względniejszem dla nich, niż gdzie indziej. — Wynikła stąd dobra konjunktura dla zboża. Rozwija ono już skrzydła swych cen do górnych wzlotów.

Ale tak już jest urządzony ten nasz miły światek, że każda rzecz na nim ma swoje dwie strony. I gdy jedną z tych stron opromienia słońce, to druga nurza się w... cieniu. Innemi słowy nie tylko choroba rodzi troski i obawy. Nie jest od nich wolną także i — rekonwalescencja. Podczas niej właśnie grożą błędy w diecie, które lubią mścić się recydywami choroby.

Ekonomicznie, walutowo, jesteśmy właśnie rekonwalescentami. Musimy pilnować się bardzo, aby nie popełnić starych błędów, bo tym razem oznaczałyby one zmarnowanie nie tylko dobrych sposobności rzeczywistego wyzdrowienia i definitywnego postawienia się na nogi, ale musiałyby wywołać reakcje, sięgające znacznie dalej niż wszystkie poprzednie nasze załamania się. Nie należy zapominać, że jeszcze tak niedawno gwizdaliśmy — jak powiada Niemiec — z ostatniej dziurki...

Aby uniknąć błędów tak groźnych dla rekonwalescencji, potrzeba zdać sobie jasno sprawę z tego, czemu ją zawdzięczamy. Pospolicie wymienia się tu na pierwszem miejscu konjunkturę, strajk węglowy w Anglji itd. — Otóż wszystkie te czynniki odgrywają w naszej poprawie rolę niewątpliwą, ale główną jej przyczyną nie są. Ta leży w czem innem. Mianowicie w całkowitem niemal zduszeniu naszego przywozu. Zamknęliśmy przed sobą samymi granice nie tylko zakazami przywozu lecz przedewszystkiem spadkiem złotego. Utraciliśmy zdolność kupowania, natomiast spotęgowaliśmy zdolność sprzedawania. Dało to w rezultacie tak znaczną poprawę naszego bilansu płatniczego, że dzisiaj nie tylko mówimy o poprawie, lecz widzimy ją i odczuwamy.

Więc źródło poprawy leży przedewszystkiem w tem ograniczeniu konsumcji, któreśmy sobie sami nałożyli i które nam narzuciły żelazne prawa ekonomiczne. Gdyby Władysław Grabski, wprowadzając złotego, nie był zapomniał o przepisach tej diety, gdyby, wiedziony chęcią poklasku i cudotwórstwa, nie był z nas zrobił w ciągu jednej nocy ciężkich walutowców, dla których luksus całej podupadłej Europy stoi otworem, złoty nie byłby się w rok potem tak katastrofalnie załamał.

Ale rząd Grabskiego, a z nim razem zachwyceni obywatele, chcieli, aby te same dolary, które miały trzymać złotego, służyły równocześnie także do zakupna automobilów, fortepianów, damskich fatałachów i wszystkich przysmaków kulinarnych, któremi pieści swe podniebienie burżuj europejski. Pościągane poprzednio i popożyczane dolary zgodziły się spełnić to drugie zadanie, ponieważ tęskno im było do ich właściwej ojczyzny, ale nie spełniły pierwszego. Złoty runął. Piękne dni Aranjuezu minęły.

Teraz zaczyna się znowu poprawiać. Dolary wracają do nas. Nie jest to już świetność z przed dwóch lat. Życie zredukowało ją blisko na pięćdziesiąt porcent. Ale jest bez porównania lepiej, niż było jeszcze tak niedawno. — Otóż niebezpieczeństwo leży w tem, aby wraz z poprawą nie wróciły nasze nadmierne apetyty, abyśmy znowu nie zapragnęli nagle i szybko »objadać się« za te chude miesiące, jak uczyniliśmy przy poprzedniej sanacji. Jeżeliby bowiem restryngowany dotychczas import towarowy spotęgował się dzięki wzrostowi siły kupna rynku wewnętrznego, to spływające do nas obce pieniądze bardzo prędko odpłyną i my znowu staniemy... »vis à vis de rien«.

Przykładem wstrzemięźliwości powinno tu świecić państwo. Nie wolno mu zbaczać z drogi oszczędności i redukcji, jeżeli chce, aby obywatele utrzymali się na niej i w ten sposób wspólnie i państwo i obywatele doszli z czasem do rzeczywistej a przedewszystkiem stałej poprawy.

Z darami losu, które na nas obecnie spadają, potrzeba obchodzić się umiejętnie. Nie należy zaraz zjeść tych pierwszych gruszeczek, które zawisły na naszej polskiej wierzbie. Niech sobie zdrowe wiszą, rosną i mnożą się. Zasada, że co masz zrobić jutro, zrób dzisiaj, a co masz zjeść dzisiaj, zjedz jutro, powinna być nadal utrzymana i znacznie głębiej, niż dotychczas ugruntowana. A wtedy poprawa okaże się trwałą. A pas będzie można stopniowo o kilka dziurek popuścić. Ale zaczynać od tego nie należy.

(S-i).

Wyjazd delegacji polskiej do Genewy

Z Warszawy donoszą:

Minister spraw zagranicznych **Zaleski** wyjeżdża na wrześniową sesję Zgromadzenia Ligi Narodów w towarzystwie sekretarza Czerwińskiego dziś 25 bm., ekspresem paryskim. Minister udaje się wprost do Paryża, a do Genewy przybędzie w pierwszych dniach września. Możliwe jest, że przed przybyciem do Genewy **odwiedzi Brukselę.**

Wczoraj Prezydent Rzeczypospolitej odbył z min. Zaleskim konferencję, na której **omówiono zasadnicze linje wytyczne polskiej polityki** na zgromadzeniu Ligi.

W charakterze doradców technicznych udają się do Genewy: p. A. **Tarnowski**, naczelnik wydziału ustrojów międzynarodowych, p. A. **Muelstein**, radca poselstwa w Brukseli, p. M. **Arciszewski**, radca legacyjny ambasady w Paryżu, radca ministerjalny **dr Tytus Komarnicki**, kierownik referatów Ligi Narodów min. spraw zagr., i radca ministerjalny min. spraw zagr. **dr St. Łepkowski.**

Po przewrocie w Grecji

Londyn, 25 sierpnia. Reuter donosi z Aten: Konduriotis zdecydował się objąć stanowisko prezydenta Rady ministrów, do chwili przeprowadzenia nowych wyborów.

Przywódcy wszystkich partyj politycznych odbyli zebranie, na którem mieli postanowić, że **utworzenie koalicyjnego gabinetu** jest konieczne dla rozstrzygnięcia obecnego problematu politycznego.

Konduriotis prezydentem Grecji

Ateny, 25 sierpnia (PAT). Admirał Konduriotis **objął stanowisko prezydenta republiki.**

Kandydatura Venizelosa

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Bukareszt, 25 sierpnia. Tutejsze koła polityczne oczekują, że Venizelos, którego najlepszym przyjacielem jest Konduriotis, **zostanie greckim ministrem spraw zagranicznych.** Nowy rząd ma polecić Venizelosowi załatwienie sprawy długów wojennych.

Internowanie Pangalosa

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Londyn, 25 sierpnia. Wedle doniesień z Aten, Pangalos jest internowany w szpitalu i strzeżony przez znaczny oddział wojska. Wczoraj został Pangalos **przewieziony na Eginę**, rzekomo celem zabezpieczenia go przed wzburzeniem mieszkańców Aten.

Gdy małżonka Pangalosa udawała się do szpitala, celem odwiedzenia męża, została **przez tłum wygwizdana.**

Ateny, 25 sierpnia (PAT). W czasie przewożenia gen. **Pangalosa na wyspę Eginę, tłum usiłował ponownie zlinczować byłego dyktatora.**

Pangalos o przewrocie

»N. Fr. Presse« donosi z Aten: Pangalos wyraził się wobec dziennikarzy greckich jak następuje:

Jestem bardzo rozgoryczony z powodu powstania, skierowanego przeciwko mnie. Z małemi wyjątkami wszyscy przywódcy rewolucji **byli moimi najlepszymi współpracownikami.** Miałem zamiar przeprowadzić jak najszybciej **wybory do parlamentu.** Nie ubolewam nad swoim upadkiem i życzę narodowi szczęścia i powodzenia. Nie miałem **żadnych wiadomości o przygotowaniach do przewrotu.**

Wpływ rewolucji greckiej na politykę Bułgarji

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Bukareszt, 25 sierpnia. Poseł bułgarski zawiadomił ministra spraw zagranicznych Mitileneu, że **odpowiedź Bułgarji na notę kolektywną opóźni się do soboty z powodu ostatnich wypadków w Grecji.** Rząd bułgarski chce najpierw zbadać, **jakie stanowisko zajmie nowy rząd grecki wobec noty kolektywnej.**

Niemcy stawiają wnioski uczestniczenia w Genewie

Jedynie Niemcy mają otrzymać stałe miejsce w Radzie Ligi

Żądają z góry gwarancji

Berlin, 25 sierpnia (PAT). Jak donosi Biuro Wolffa, **delegacja niemiecka dopiero wówczas** uda się do Genewy, gdy będzie jej zakomunikowane, że przyjęcie Niemiec do Ligi Narodów nie ulega **żadnej wątpliwości.**

Według informacji pism, minister Stresemann ma zakomunikować na czwartkowem posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Reichstagu decyzję gabinetu, mocą której delegacja niemiecka uda się do Genewy **dopiero po otrzymaniu z sekretarjatu Ligi Narodów zapewnienia, że jedynie Niemcy otrzymają miejsce stałe w Radzie.**

Najbardziej kompromisowy projekt miejsc niestałych

Londyn, 25 sierpnia (PAT). W tutejszych kołach politycznych panuje przekonanie, że t. zw. **plan Cecila, ustalający miejsca półstałe w Radzie Ligi, uznany zostanie za najbardziej kompromisowy** w rozstrzygnięciu zagadnienia przyszłego składu Rady Ligi. Plan ten zostałby przyjęty przez Zgromadzenie Ligi.

Stanowisko Anglji

Londyn, 25 sierpnia (PAT). Z Genewy donoszą: W poniedziałek odbędzie się pierwsze posiedzenie komisji reorganizacyjnej Rady Ligi. W komisji zasiadać będą przedstawiciele 15 państw, łącznie z członkami Rady Ligi.

Wielką Brytanję reprezentował będzie lord **Cecil.** W kołach Ligi sądzą, że skorzysta on ze sposobności, aby przedstawić raz jeszcze pogląd swojego rządu na **sprawę przyjęcia Niemiec** do Ligi i przyznania im przedewszystkiem stałego miejsca w Radzie. Delegat brytyjski przedstawi niewątpliwie **konieczność rozpatrzenia w pierwszej linji sprawy Niemiec.**

Komisja przedstawi swoje sprawozdanie Radzie Ligi, która odbędzie pierwsze posiedzenie najprawdopodobniej we czwartek, a po zapoznaniu się z treścią sprawozdania, komisja przedstawi ze swej strony odpowiednie wnioski Zgromadzeniu Ligi Narodów.

Wolna ręka delegata Japonji

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Paryż, 25 sierpnia. »Temps« donosi: Japońska rada ministrów uchwaliła udzielić przedstawicielowi Japonji w Radzie Ligi Narodów **zupełnej swobody decydowania we wszystkich sprawach Ligi, zwłaszcza w odniesieniu do nowych miejsc w Radzie Ligi.**

Sowiety zabiegają o zaufanie finansowe zagranicy

Starania o nawiązanie rokowań z Francją. — Gest pieniężny pod adresem Anglji

Moskwa, 25 sierpnia (AW). Rada komisarzy ludowych zleciła sowieckiemu przedstawicielstwu w Paryżu **złożenie deklaracji rządowi francuskiemu, zobowiązującej do zapłacenia żądanego przez Francję odszkodowania w wysokości 60.000 dolarów**, w zamian za straty poniesione przez koła handlowe Francji w związku z niespodziewanie zarządzonem przez rząd sowietów **odroczeniem wystawy francuskiej w Moskwie.** Decyzja powzięta została po wyjaśnieniu się **stanowiska Poincarego, który przeciwstawił się jakiemukolwiek podtrzymaniu stosunków handlowych i prowadzeniu pertraktacyj** ze strony Francji z sowietami, **dopóki szkody francuskich kół handlowych nie zostaną wyrównane.**

Decyzja Rady komisarzy ludowych czyni aktualną **kwestję wznowienia pertraktacyj z Francją w sprawie długów Rosji carskiej** i rządu tymczasowego. Pertraktacje te mają być wszczęte przez Rakowskiego jeszcze przed przybyciem Cziczerina do Paryża.

Moskwa, 25 sierpnia (AW). Rząd sowiecki zgodził się na wysłanie **do Anglji 5 miljonów rubli w złocie jako żądanego zabezpieczenia zamówień tekstylnych**, poczynionych przez sowiety w przemyśle angielskim.

WACŁAW LIPIŃSKI.

Z polskiego wybrzeża

(Braki i zalety).

(Dokończenie)

Pozostają sprawy o znaczeniu bardziej lokalnem, których uregulowaniem winny zająć się miejscowe czynniki administracyjne i samorządowe. Z tych na pierwszem miejscu postawić należy sprawę dróg bitych. Wiadomo, że drogi żelazne nie wyczerpują dzisiaj w zupełności spraw komunikacyjnych. Coraz większy rozwój automobilizmu, kolarstwa i t. p. czynią potrzebę dobrych dróg bitych niezmiernie aktualną, w prostym stosunku wpływającą na rozwój tych właśnie środków lokomocji. Niestety wybrzeże nasze szwankuje pod tym względem bardzo dotkliwie. Od Gdańska przez Sopoty, Gdynię i Puck do Wielkiej Wsi prowadzą niezłe szosy, a natomiast cały półwysep helski oraz pobrzeże główne od półwyspu do granicy niemieckiej przed autem, czy rowerzystą jest zamknięte w zupełności. Zaradzić tu powinny samorządy i jąć się we własnym interesie jak najprędzej budowy tych dróg. Rentować się im będą one z roku na rok w coraz znaczniejszym stopniu.

Podobnie przedstawia się sprawa komunikacji z Gdańskiem i z linją nadbrzeżno-morską. Między Gdańskiem, Sopotami, Gdynią i Helem kursują stale dwa luksusowe statki pasażerskie, obliczone na bardzo liczny w sezonie letnim ruch wycieczkowy. Niestety, obydwa niemieckie. Mimo oczywistej dochodowości tej linji, nikt w Polsce nie zdobył się dotychczas na to, aby uruchomić statki własne, któreby tysiące złotych zatrzymywały w rękach polskich, a ludności miejscowej dawałyby przy nich zarobek. W ten sposób ożywionoby ponadto również zatokę Pucką (po której statki gdańskie nie kursują), albowiem prócz istniejącego już połączenia morskiego, możnaby uruchomić linję, którąby łączyła Puck z miejscowościami między półwyspem a lądem leżącemi, a idącą przez spokojną zatokę, o wiele bardziej, niż pełne morze nadającą się dla lekkich statków pasażerskich.

Inną sprawą, którą rozwiązać muszą samorządy i to natychmiast, jest sprawa bezpieczeństwa dla używających kąpieli morskich. — Choć rybak sam nie rozumie, po co ci poczciwi ludzie od świtu do nocy pławią się w wodzie, jednak musi z tego faktu wyciągnąć konsekwencje.

Morze jest bowiem nietylko czarująco piękne, ale i straszliwie groźne. Stwierdzają to rok rocznie zdarzające się wypadki utonięć, w tym roku szczególnie podkreślone przez tragiczną śmierć nauczycielki p. Szymańkiewiczówny, p. Weiglówny, córki profesora lwowskiej politechniki i akademika Knauera. Wszyscy oni młode swe życie oddali przez brak zabezpieczeń, jakich gminy i samorządy nie powprowadzały na miejscach kąpieli. Choć bowiem morze przy plaży jest zazwyczaj płytkie, jednak wskutek częstych burz na Bałtyku i wielkich fal, zmienia się bardzo często głębokość i położenie dna morskiego, tak, że jednego dnia stwierdzamy dwa metry głębokości tam, gdzie jeszcze wczoraj było pół metra. Wskutek tego nawet ostrożnie się kąpiący mogą się zapaść pod wodę, a jedynym na to środkiem jest co dnia ścisłe ograniczenie terenu, wyznaczonego na kąpiel.

Nie jest to rzecz do przeprowadzenia ani trudna, ani kosztowna. Dwóch rybaków codziennie rano siada na łódź, mierzy tykami głębokość wody i rozwija na przeznaczonem do kąpieli miejscu sznur, połączony tyczkami z chorągiewką na korkach. Oznaczenie miejsca jest przez to bardzo plastyczne i bardzo niekosztowne, czego dowodem jest fakt, że w Jastarni, gdzie tego roku zdarzyły się owe dwa wypadki utonięć, na drugi zaraz dzień tak właśnie zabezpieczono miejsce, przeznaczone na kąpiel.

Następną jest sprawa obsługi i pogotowia ratunkowego. Wbrew powszechnemu mniemaniu, rybacy nasi bynajmniej nie należą do świetnych pływaków, a umiejętność ratowania tonącego tem mniej jest im znana. Winny więc gminy, które przecież ściągają we wszystkich miejscowościach taksę kuracyjną, wyznaczyć na sezon letni dwóch rybaków, którzyby, prócz doskonałej znajomości morza, pływania, mieli skończone kursy ratownictwa i takich opłacanych przez siebie specjalistów trzymać na odgraniczonem wyraźnie miejscu kąpielowem. — Wypadki wówczas napewno nie będą miały miejsca, a w każdym razie odpowiedzialność za nie obciążać nie będzie gminy kaszubskiej.

Do potrzeb lokalnych zaliczyć trzeba jeszcze sprawę budowy łazienek, któremi dopiero kilka miejscowości na polskiem wybrzeżu może się poszczycić. A nie jest to sprawa małoważna, pomijając bowiem potrzeby miejscowych kuracjuszów, na całem pobrzeżu corocznie wycieczkują tysiące osób, które urlop spędzają na ustawicznych rozjazdach od plaży do plaży, od wsi do wsi. Dla takich wycieczkowców sprawa łazienek, gdzieby mogli zostawić na czas kąpieli swoją walizeczkę i ubranie, jest bardzo ważna, jak również jest ważną rzeczą hotel, który teraz we wszystkich prawie miejscowościach zastępuje, strych z bardzo pachnącem co prawda sianem, niemniej dla wybredniejszych nieco wycieczkowiczów przedstawiający dużą przeprawę życiową.

Tyleby się dało powiedzieć o wszystkich bolączkach, postulatach, czy innych brakach i wadach polskiego wybrzeża. Ma ono jednak poza tem swoje zalety i to zalety pierwszorzędne.

Przedewszystkiem pogoda. Pomorze, a szczególniej samo wybrzeże Bałtyku, ma w sezonie letnim o wiele lepszą aurę, niż pozostała część kraju. Druga połowa czerwca, lipiec i pierwsza połowa sierpnia mają prawie zawsze zapewnioną, słoneczną pogodę. Panujący zaś tu prawie stale „wiatr od morza" nietylko kąpieli nie psuje, lecz przeciwnie właściwościami swojemi działa korzystnie na organizm, pobudzając w dodatni sposób przemianę materji, zwłaszcza u dzieci, które nad Bałtykiem znakomicie się hartują. Kąpiel zaś morska, jako specjalny rodzaj hydroterapji, odbywającej się na wolnem, przeczystem powietrzu, działa na organizm w sposób wręcz znakomity. Dodać należy do tego stosunkowo łagodną ciepłotę wody, której przeciętna wynosi w lipcu i sierpniu 17—18 stopni C., zaś w czerwcu 15 stopni.

Poza tem całe wybrzeże zalesione jest sosnowym lasem, którego żywiczna woń przy morskiem powietrzu znakomicie działa na płuca. Osoby więc starsze, którym plażowanie na pełnym stopniu zbyt dolega, świetnie wypoczywają w cieniu żywicznych sosen, oddychając przepysznem morskiem powietrzem.

Do tego wszystkiego dodać należy stosunkowo niewielkie koszta pobytu nad morzem. Sam dojazd nie wynosi wiele, jeśli się obliczy zniżki powrotne na kolejach, które przysługują jadącym do wszystkich miejscowości wybrzeża polskiego, niewielkie (prócz Gdyni) taksy kuracyjne, oraz mimo ogromnego, corocznego zjazdu kuracjuszów, niewysokie ceny utrzymania, nie wyższe w każdym razie od cen innych miejscowości kuracyjnych w Polsce, zwłaszcza górskich. Tem też tłomaczyć należy fakt, że pobrzeże polskie w zupełności okupowała pracująca inteligencja. Finansjera, paskarstwo, oraz rozmaici nowobogaccy, jadą do Sopot no i trochę do Gdyni, poza tem wszystkie wsie całego wybrzeża polskiego, a jest ich dwadzieścia kilka, zajęła wielotysięczna rzesza inteligencji pracującej, tak bardzo potrzebującej wypoczynku po całorocznej pracy w dusznych i zadymionych miastach. A ponieważ jest ona solą i krwią ziemi polskiej, winien zarówno rząd, jak i czynniki samorządne baczną zwrócić uwagę na polskie wybrzeże, aby i tym, którzy pragną wypoczynku, wypoczynek dać najwygodniej i najtaniej i aby wybrzeżu polskiemu przez wiernych Polsce i pracowitych Kaszubów dać możność podniesienia się gospodarczego i kulturalnego. Że to ich najsilniej z macierzą zwiąże, dodawać nie potrzeba.

Program państwowej polityki aprowizacyjnej

Rezerwy zbożowe. — Piekarnie mechaniczne. — Budowa targowisk, rzeźni i chłodni. — Obniżenie cen artykułów żywności

Warszawa, 25 sierpnia.

Na posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów w dniach 23 i 24 bm. pod przewodnictwem ministra skarbu Klarnera przyjęto na wniosek ministra spraw wewnętrznych szereg wniosków, dotyczących zagadnień państwowej polityki aprowizacyjnej w roku gospodarczym 1926/27, oraz określających kierunek na przyszłość.

W szczególności między innemi komitet ekonomiczny ministrów uznał za konieczne **udzielenie przez rząd związkom komunalnym**, jak związkowi spółdzielni spożywców Rzeczypospolitej, **pomocy w uzyskaniu kredytów na stworzenie rezerw zbożowych w ośrodkach przemysłowych i większych miastach**, która to sprawa wielokrotnie przez poprzednie rządy uznana była za konieczną, dotychczas jednak nie została zrealizowana.

W związku z sprawą rezerw zbożowych wobec zgody ministra spraw wojskowych na **wydzierżawienie dwóch elewatorów** w Warszawie, komitet ekonomiczny ministrów przekazał ministerstwu robót publicznych, sprawę ustalenia potrzebnej sumy kredytów na wyremontowanie tych elewatorów, w celu doprowadzenia ich do stanu używalności.

W dalszym ciągu komitet ekonomiczny ministrów uznał za konieczne, aby ministerstwo spraw wewnętrznych w drodze nadzoru **zleciło właściwym związkom komunalnym włączenie piekarń mechanicznych do ich programu inwestycyjnego**, oraz ustaliło wysokość pomocy kredytowej tym związkom komunalnym i organizacjom społecznym, które jeszcze w b. r. przystąpią do budowy piekarń mechanicznych.

Niezależnie od sprawy budowy piekarń mechanicznych komitet ekonomiczny ministrów ustalił **zasadę przymusowego stosowania w piekarniach urządzeń mechanicznych** do zagniatania ciasta i przesiewu mąki, co ma wielkie znaczenie zarówno ze względów hygieny jak i racjonalności produkcji. Projekt stosownego rozporządzenia opracuje ministerstwo spraw wewnętrznych, uwzględniając realne możliwości w tym względzie.

Trzecia grupa wniosków ministerstwa spraw wewnętrznych uzupełniała akcję rządu w sprawie **budowy targowisk, rzeźni i chłodni**. Komitet ekonomiczny ministrów uznał w tej sprawie za celowe, aby ministerstwo spraw wewnętrznych w drodze nadzoru zwróciło uwagę zarządom gmin miejskich **na potrzebę włączenia do planów inwestycyjnych budowy i urządzeń targowisk, chłodni i rzeźni**.

Komitet ekonomiczny ministrów uznał też konieczność **otrzymania przez związki komunalne kredytów na cele inwestycyjne**, związane z naprawą stosunków w dziedzinie zaopatrzenia ludności w mięso.

W celu obniżenia cen mięsa i innych artykułów komitet ekonomiczny uważa, że większe miasta i ośrodki przemysłowe winny być zaopatrzone w bite mięso, ewentualnie i w inne artykuły spożywcze, przy pomocy **wagonów chłodni**. W roku przyszłym ilość tych wagonów zostanie powiększona o 150.

W związku z trudnościami, istniejącemi dziś **przy przewozie mięsa bitego do miast**, jak wysokich opłat itp. komitet uznał za konieczne **obniżenie tych opłat, oraz zmianę przepisów**. Na podstawie tych zasad ministerstwo spraw wewnętrz. opracuje rozporządzenia, zaś ministerstwo skarbu zajmie się sprawą znalezienia odpowiednich kredytów.

Poza sprawami powyższemi komitet przyjął zasadę **znowelizowania ustawy o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku** z dnia 29 grudnia 1925, na podstawie której zostanie opracowany przez ministerstwo spraw zagranicznych projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej i wniesiony na najbliższe posiedzenie Rady ministrów.

Hakatystyczne wysiępy w Gdańsku

Z Gdańska donoszą:

W niedzielę rozpoczęły się tutaj obrady dorocznego kongresu gdańskiej partji niemiecko-narodowej. Przemawiał m. in. były wiceprezydent Senatu gdańskiego **dr Ziehm**, który przedewszystkiem wystąpił przeciwko zrzucaniu na Niemcy odpowiedzialności za wybuch wojny światowej. Kłamstwo to — oświadczył dr Ziehm — musi być obalone, a razem z niem **obalony zostanie traktat wersalski(!)**. W dalszym ciągu swej mowy **dr Ziehm wystąpił gwałtownie przeciw Polsce**, oświadczając, iż złączenie Gdańska z Polską rujnuje wolne miasto. **Polska rujnuje gdański handel**, przemysł, rzemiosło i rolnictwo. Partja narodowo-niemiecka walczy **o wolność i wyzwolenie z kajdan traktatu wersalskiego.**

W końcu przemówienia przewodniczący Związku robotników narodowo-niemieckich, Schuetz, **ślubował w imieniu zebranych wierność dla Rzeszy niemieckiej.**

Administracja strefy Odry i Warty

Berlińskie Biuro Wolffa donosi, że 16 i 17 b. m. obradowała w Opolu przy współudziale przedstawicieli władz polskich i niemieckich komisja mieszana, zwołana celem rozpatrzenia spraw, dotyczących administracji strefy granicznej Odry i Warty. Rokowania zakończyły się ustaleniem granic Odry. Dalsze prace nad wytyczeniem granic Warty odroczono do następnego zebrania.

Rokowania doprowadziły do podpisania umowy, którą podpisali poseł dr Eckardt i ze strony polskiej p. Kocorowski, oraz dyrektor departamentu Konopka. W związku z temi rokowaniami członkowie komisji zwiedzili cały szereg miejscowości, położonych na granicy niemieckiej i polskiej, aby na podstawie zebranych materjałów rozpatrzeć i zrealizować zgłoszone przez komisję projekty, dotyczące ustalenia granic i zmierzające do uporządkowania całego szeregu kwestyj natury gospodarczej i prawnej.

Likwidacja zatargu między Watykanem a Czechosłowacją

Z Pragi donoszą:

Sfery kościelne wydały komunikat, z którego wynika, że w krótkim czasie nastąpi ponowne obsadzenie nuncjatury w Pradze, a tem samem **załagodzi się** trwający od roku konflikt między Watykanem a rządem czechosłowackim. Komunikat stwierdza, że powrotu nuncjusza do Pragi oczekuje z utęsknieniem kler **i naród czechosłowacki.** Uroczystości Hussa w 1926 r., w prównaniu z uroczystościami w 1925 r., były bardziej umiarkowane i nie zawierały obrazy ani katolików, ani Watykanu. Cały episkopat życzy sobie rychłego i **pokojowego wyrównania różnic.**

Ponieważ wybory pociągnęły za sobą polityczne przegrupowania stronnictw **i przyniosły katolikom znaczny wpływ w rządzie**, przeto należy się liczyć z rychłem obsadzeniem nuncjatury w Pradze i poselstwa czechosłowackiego przy Watykanie.

Sprawa Benesz-Hlavacek

Z Pragi donoszą:

Generalny sekretarz partji narodowo-demokratycznej i przywódca czeskiego faszyzmu, Hlawaczek, pociągnął ministra Benesza do odpowiedzialności sądowej. Min. Benesz, jak wiadomo, nazwał kierowników kampanji, prowadzonej przeciwko niemu, zawodowymi podżegaczami i oszustami, przyczem stwierdził, że Hlawaczek dopiero wtedy rozpoczął przeciwko ministrowi kampanję, kiedy ten odmówił mu nominacji na posła czechosłowackiego w Warszawie. Na ataki Hlawaczka oświadczył Benesz w »Czeskiem Słowie«, że Hlawaczek sam w liście do ministra prosił o zamianowanie go posłem w Warszawie. Hlawaczek oświadczył w owym liście, że w razie nominacji postępował będzie zawsze według instrukcji i wskazówek Benesza. Hlawaczek — jak oświadcza dr Benesz — brał podczas wojny łapówki od włoskich władz wojskowych i dlatego został usunięty ze stanowiska zastępcy czechosłowackiej Rady Narodowej w Rzymie. Z takimi ludźmi jak Hlawaczek — powiada dr Benesz — nie będzie on dyskutował ani na forum sądowem, ani na żadnem innem.

Jak donoszą »Narodni Listy«, Hlawaczek wniósł przeciw p. Beneszowi skargę sądową.

Zdumiewające odroczenie nauki w szkołach powszechnych i średnich

Z Warszawy donoszą urzędownie:

Z powodu panującej epidemji szkarlatyny minister W. R. i O. P. zarządził na wniosek ministra spraw wewnętrznych, odroczenie rozpoczęcia roku szkolnego we wszystkich szkołach publicznych i prywatnych na obszarze całego państwa do 15 września b. r.

Kraków, 25 sierpnia.

Nietylko w Krakowie, lecz bogdaj „w całej Polsce“ wywoła rozporządzenie p. ministra oświaty, wielkie zdziwienie. Nie wiemy na jakiej podstawie faktycznej mógł p. minister spraw wewn., na którego nformacje powołuje się p. minister Sujkowski, wywnioskować, że z powodu epidemji szkarlatyny należy w całem państwie pozamykać szkoły powszechne i średnie do 15 września.

O powszechnie grasującej epidemji szkarlatyny nic dotąd nie było wiadomem. N. p. w Krakowie stan zachorowań na szkarlatynę nie przekracza zwykłej liczby. Wedle doniesień dzienników, epidemicznie panuje szkarlatyna jedynie w Warszawie. Tutaj w Warszawie, odbyła się w tej sprawie 21 b .m. konferencja przedstawicieli urzędu zdrowia, kuratorjum szkolnego, lekarzy szpitalnych i instytutu epidemicznego. Na konferencji tej, po dokładnem omówieniu rozmiarów epidemji, uchwalono, aby otwarcia szkół nie odraczać, a jedynie spotęgować nadzór higieniczny nad młodzieżą szkolną.

Tem bardziej zdumiewa zarządzenie p. ministra oświaty, które nietylko pozbawia 15-dniowej nauki młodzież szkół powszechnych i średnich w stolicy i całej Polsce, lecz nadto szerzy nieuzasadnioną panikę wśród rodziców, a na zewnątrz przedstawia Rzeczpospolitą, jako zakażoną epidemją szkarlatyny, a więc jako państwo, które izolować się powinno od państw zdrowych!

P. minister oświaty ma chyba za zadanie dołożenie starań, aby nauka odbywała się w szkołach prawidłowo, a nie — aby z powodów, nie dość uzasadnionych — szkoły zamykać. W tym wypadku zaś odroczenie nauki szkolnej o 15 dni mogło być wskazane jedynie względami lokalnemi a wcale nie było powodu uogólniać istniejącego w Warszawie stanu rzeczy i nadzwyczajnem zarządzeniem obejmować całe państwo.

Przedłużanie zaś dwumiesięcznych feryj szkolnych o dalsze pół miesiąca — przyzna Pan Minister Oświaty — także na tok nauki szkolnej nie wpłynie korzystnie.

KRONIKA

Kraków, 25 sierpnia.

Napad bandytów na autobus

Z Warszawy donoszą:

W nocy na wtorek o godz. 1-szej koło Zegrza napadli bandyci na autobus, wiozący 14 podróżnych z Warszawy do Pułtuska. Napad nastąpił w chwili, gdy wóz zatrzymał się skutkiem pęknięcia opony u koła, a szofer zabrał się do naprawy. Czterech bandytów wyskoczyło z przydrożnych krzaków i grożąc rewolwerami, zażądało od podróżnych wydania pieniędzy i kosztowności. Przerażeni pasażerowie oddali gotówką około 3000 złotych oraz wszystkie kosztowności. Po obrabowaniu podróżnych, bandyci zamknęli ich na klucz w autobusie. Śledztwo wszczęte natychmiast przez policję, na razie nie przyniosło żadnych rezultatów.

ZAPRZYSIĘŻENIE PREZYDENTA I WYBÓR WICEPREZYDENTÓW. Dzisiejsze dzienniki poranne podały, że akt złożenia przysięgi przez prezydenta m. Krakowa, p. Rollego w ręce wojewody Darowskiego, odbędzie się na nadzwyczajnem posiedzeniu Rady miejskiej we czwartek 2 września odbyć się mającem. Otóż wedle naszych informacyj termin tego posiedzenia Rady miejskiej nie został dotąd ustalony, gdyż zależeć on będzie od powrotu p. wojewody Darowskiego z objazdów służbowych.

Wybór zaś dwóch wiceprezydentów, w miejsce prezydenta Rollego i dra Bobrowskiego wedle statutu miejskiego, odbyć się może na posiedzeniu Rady miejskiej, zwołanem na 2 tygodnie po zaprzysiężeniu prezydenta. — Terminu tego zatem obecnie także ustalić nie można.

SZWAJCARSKIE FUNDUSZE NA TRAMWAJ KRAKOWSKI. Poseł polski w Szwajcarji zwrócił się w tych dniach do Izby handlowej w Krakowie z zawiadomieniem, że kilka szwajcarskich instytucyj finansowych zainteresowało się sprawą rozgałęzienia sieci tramwajowej w naszem mieście i jest gotowych finansować rozbudowę tramwaju krakowskiego. Oferty w tym kierunku złożyło już w poselstwie polskiem w Szwajcarji poważne przedsiębiorstwo finansowe w Genewie. Wobec tego poseł polski prosi Izbę handlową w Krakowie, by porozumiała się z prezydjum miasta i nadesłała poselstwu szczegółowe plany rozbudowy tramwaju krakowskiego, oraz przypuszczalny kosztorys robót.

DO OFICERÓW REZERWY I POSPOLITEGO RUSZENIA. Na murach miasta rozlepiono ogłoszenie, w którym dowódca D. O. K. Nr V wzywa tych wszystkich oficerów rezerwy i pospolitego ruszenia, którzy dotychczas nie zameldowali w magistracie we właściwym urzędzie meldunkowym swego miejsca zamieszkania, oraz wszystkich tych oficerów pospolitego ruszenia, którzy w roku 1926 nie otrzymali kart przydziału mobilizacyjnego, ażeby zgłosili swoje dokładne adresy najpóźniej do 15-go września w urzędzie gminnym. Równocześnie mają oni zawiadomić bezpośrednio dowódcę o formacji macierzystej, o swoim adresie, a jeżeli nie znają swojej przynależności ewidencyjnej, ażeby zawiadomili o swoim adresie komendant P. K. U.

EGZAMINY WSTĘPNE do państwowej szkoły zawodowej żeńskiej (z wyjątkiem działu krawieczyzny i modniarstwa) oraz do Seminarjum haftu odbędą się w dniach 28 i 30 sierpnia b. r.

NA WCZORAJSZYM TARGU płacono następująco ceny: litr mleka niezbieranego 30—35 gr, zbieranego 20—25 gr, kwaśnego 25—30 gr, śmietanki słodkiej 50—60 gr, śmietanki kwaśnej 1.60 do 2 zł, 1 kg masła 4.60—5 zł, sera 1.20—1.30 zł, jaja za kopę 10.20—10.50 zł, za sztukę 17—18 gr. Drób: kura 5—10 zł, para kurcząt 3—6 zł, kaczka 3—5 zł, gęś 6—10 zł. Jarzyny: 1 kg ziemniaków 10—12 gr, buraków ćwikłowych 8—10 gr, marchwi 10—13 gr, cebuli kraj. 45—50 gr, czosnku 1.80—2 zł, kopa kapusty białej 5—8 zł, za sztukę 10—15 gr, kopa kapusty włoskiej 6—8 zł, za sztukę 10—15 gr, kalarepa 5—8 gr, karpiel 8—12 gr, kalafjor 50—80 gr, 1 kg pomidorów 60—70 gr, pietruszki 50—60 gr, szpinaku 50—60 gr selerów 25—30 gr, fasoli szparagowej zielonej 30—40 gr, żółtej 60—70 gr, ogórki za kopę 1.20—1.80 zł, za sztukę 4—5 gr, litr bobu 20—25 gr.

TRAGEDJA W LESIE TENCZYŃSKIM. Przed dwoma dniami donosiliśmy o znalezieniu zwłok dwojga osób w lesie tenczyńskim, które popełniły samobójstwo. Obecnie ustalono, że denat nazywa się Stanisław Sosin i liczy lat 18, denatka zaś Apolonja Matterowa, lat 25, wdowa i że oboje pochodzą z Brzezinki w powiecie oświęcimskim. Tragedja rozegrała się na tle miłosnem.

NIEZWYKŁY NAPAD BANDYCKI W ŚRÓDMIEŚCIU. O bezczelności bandytów krakowskich dowodzi następujący fakt. Ubiegłej nocy włamali się do mieszkania dra Edmunda Rosenhaucha, okulisty, przy ul. Dunajewskiego, bandyci, którzy po wejściu do mieszkania, uśpili jakimś narkotykiem służącą i ordynansa, poczem skrępowawszy ich — zabrali się do plądrowania mieszkania. W chwili, kiedy już mieli opuścić teren swoich operacyj, zostali spłoszeni przez jakąś kobietę. Do uśpionych zawezwano lekarza dyżurnego Pogotowia ratunkowego, który po energicznych zabiegach lekarskich, z trudem zdołał przywrócić służącą, Olgę Mütz do przytomności oraz ordynansa.

Włamywacze dostali się w ten sposób do mieszkania, że wybili szybkę w okienku obserwacyjnem a następnie przez wybity otwór wsunętą ręką odsunęli zatrzask. Policja, jak zwykle, przybyła na miejsce, spisała protokół i odeszła.

KOSZTOWNA ZABAWA „POD KRZYŻYKIEM“. Józefowi Sudetowi w czasie zabawy w miodosytni „Pod krzyżykiem“ przy ul. Krakowskiej, skradziono z kieszeni portfel z 550 zł, 50.000 marek niemieckich i 100 kor. czeskiemi. Nadto skradziono mu srebrną torebkę damską, w której znajdował się złoty medaljonik. Okazało się, że okradła go towarzyszka zabawy, niejaka Anna Kapralska, tandeciarka. „Miłą“ towarzyszkę aresztowano.

POSTRZELONA PRZEZ WARTOWNIKA. — Ubiegłej nocy zawezwano Pogotowie ratunkowe do Dąbia, gdzie na placu ćwiczeń 5 p. saperów nad Wisłą, postrzeloną została przez żołnierza, pełniącego wartę, umysłowo chora Julja Kunówna, która błąkała się po objektach wojskowych. Ciężko ranną Kunównę przewieziono o szpitala na oddział chirurgiczny.

ŚMIERTELNA BÓJKA O MIEDZĘ. W procesie karnym przeciw Pawłowi, Reginie i Józefowi Kiszce a nadto Marji Cyganowej, o pobicie kopaczkami Stanisława Panka, tak, że tenże umarł, — zapadł wczoraj w krakowskim sądzie okręgowym karnym wyrok, skazującym Pawła Kiszkę, Reginę Kiszkową i Józefa Kiszkę za zbrodnię zabójstwa w bijatyce na półtora roku więzienia, zaś Cyganową uwalniający od winy i kary.

WŁAMANIE. Do Izaka Horowitza przy ulicy Krasińskiego 14, włamali się nieznani sprawcy i skradli mu zegarek srebrny Omega ze złotym łańcuszkiem i 68 zł gotówką.

KRADZIEŻ ROWERU. Aniela Kurasowa, zamieszkała w Prądniku Czerwonym, zgłosiła w policji, że nieznany sprawca skradł jej rower marki „Torpedo“ wartości 250 złotych.

KRADZIEŻ STRYCHOWA. — Na strych Ewy Kaufmann w domu przy ulicy Długiej 26, włamano się i skradziono większą ilość bielizny, wartości 1.500 złotych.

SKŁADKI. Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Władysława Gawora, złożyli w Administracji „Nowej Reformy“ pp. W. K. 15 zł, W. Sz. 10 zł i W. N. 10 zł na Zakład S. Iwonji przy ulicy Kopernika.

ZMARLI:

— Józef Ebersohn, współwłaściciel Krajowej fabryki konfekcji w Krakowie, zmarł 23 sierpnia w 45 roku życia, osierocając wdowę. Dorę z Fer- [illegible] konfekcyjnego wybitnym fachowcem, jako długoletni współpracownik wiedeńskiej fabryki konfekcji męskiej firmy Heilman Kohn i Synowie. Celem uniezależnienia handlu konfekcyjnego w Małopolsce, przyczynił się swą inicjatywą i niestrudzoną pracą do powołania utworzenia krajowej fabryki konfekcji w Krakowie, posiadającej filję we Lwowie.

Pogrzeb odbędzie się dziś we środę 25 sierpnia o godzinie 2 popoł. z domu przedpogrzebowego na cmentarz izraelicki.

Z kraju

CZŁONKOWIE RZĄDU NA TARGACH WSCHODNICH. Dnia 4 września rząd z premjerem na czele udaje się specjalnym pociągiem na Targi Wschodnie do Lwowa. Również wyjedzie na Targi prof. Kemmerer wraz z całym składem misji amerykańskiej.

ZJAZD WOJEWODÓW ma się odbyć w Warszawie w pierwszych dniach września. Na zjeździe minister spraw wewnętrznych zaznajomi wojewodów z projektem reorganizacji urzędów administracyjnych 1-szej i 2-giej instancji.

SPRAWA UTWORZENIA BANKU KREDYTOWEGO. Dnia 9 września odbędzie się w Warszawie posiedzenie Rady Banku Polskiego, na którem prezes Karpiński przedstawi sprawę ewentualnego uruchomienia Banku kredytowego eskontowego i zasięgnie opinji Rady, czy należy utworzyć taką instytucję i przy pomocy jakich środków.

WPISY NA STUDJA FARMACEUTYCZNE na wydziale farmaceutycznym uniw. Jagiel. w roku szk. 1926—27 rozpoczną się w połowie września. Ze względu na brak miejsc w pracowniach przyrodniczych wydziału filoz., przyjęta będzie, jak corocznie, ograniczona tylko ilość kandydatów, posiadających stosunkowo najlepsze kwalifikacje i największe uprawnienia ze szczególnem uwzględnieniem pochodzących z zachodniej Małopolski i przyległych jej części Rzeczypospolitej. Pragnący zapisać się na I-szy rok studjów na oddziale farmaceutycznym U. J., winni wnieść podania do dyrekcji O. F. (Instytut Chemiczny Uniw. Jag. Kraków, ul. Jagiellońska 22, I piętro) w czasie od 1 do 10 września, załączając: 1) metrykę urodzenia; 2) świadectwo dojrzałości. Lista przyjętych zostanie podana do wiadomości w dniu 13 września na tablicy w głównym gmachu chemicznym uniwersytetu (adres j. w.) Bliższych informacyj, dotyczących studjów farm. udziela dyrekcja Studjum farm. począwszy od 1 września codziennie w godzinach urzędowych (12—1).

PODROŻENIE CHLEBA I WĘGLA W WARSZAWIE. Z Warszawy donoszą nam: Ceny chleba podrożały tu o kilka groszy na kilogramie wszystkich gatunków. Równocześnie podrożał węgiel.

SZKARLATYNA W WARSZAWIE. Jak donoszą z Warszawy, w lipcu zanotowano tam przeszło 400 wypadków zachorowania na szkarlatynę a w sierpniu do dnia 18 b. m., już 383 wypadków.

SAMOBÓJSTWO WYWIADOWCY. W Warszawie odebrał sobie w poniedziałek życie wystrzałem z rewolweru wywiadowca urzędu śledczego, Mieczysław Skibiński, lat 30. Powodem samobójstwa, jak podają dzienniki, miała być rozpacz po stracie żony.

OSTRZEŻENIE TURYSTÓW TATRZAŃSKICH. W sprawie nieszczęśliwych wypadków w Tatrach, które rokrocznie pochłaniają ofiary w życiu i zdrowiu ludzkiem, ogłasza Polskie Tow. Tatrzańskie komunikat, stwierdzający, iż winą zdarzających się niemal codziennie nieszczęść w górach, jest wyłącznie lekkomyślność i niedoświadczenie chodzących po Tatrach, którzy udają się na wycieczki bez znajomości terenu, niebezpieczeństw i podstawowych prawideł turystyki górskiej. Równocześnie przewodnictwo znajduje się w stanie upadku, gdyż nawet najbardziej niedoświadczeni turyści hołdują zasadzie chodzenia bez przewodnika. Polskie Tow. Tatrzańskie zwraca się tedy z usilnym apelem do turystów, którzy udają się w Tatry, ażeby wobec wzrastającej ilości wypadków nie udawali się w góry bez przewodników.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK ŻOŁNIERZA. Szer. Wład. Więckowski z 5 komp. 4 p. strzelców podhalańskich, przebywający na ćwiczeniach w Nowej Białej na Spiszu, pełniąc służbę przy magazynie prowiantowym jako wartownik, oparł się nieostrożnie na nabitym karabinie i spowodował strzał. Kula, oderwawszy mu 4 palce u prawej ręki, przeszła przez prawy bok i część szyji. Odwieziony do szpitala w Nowym Targu, mimo operacji, zmarł po dwóch dniach, wskutek zakażenia krwi.

„CUD“ WE LWOWIE. „Słowo Polskie“ donosi: Od wczesnego ranka w poniedziałek zbierały się przed ul. św. Zofji l. 4 tłumy, które w pewnym momencie tak wzrosły, że przerwaną została komunikacja tramwajowa. Od ust do ust fama gminna niosła, że w mieszkaniu dozorczyni wspomnianej kamienicy stał się cud, stary obraz bowiem M. Boskiej zajaśniał blaskiem. W rzeczywistości szyba obrazu, latami nieścierana, pokryła się grubą warstwą prochu, a gdy kurz dozorczyni usunęła i szybę obmyła, w jasnych barwach malowany obraz wystąpił w swej dawnej jaskrawiej szacie.

DODATEK DLA URZĘDNIKÓW ŚLĄSKICH. Według oświadczenia p. premjera Bartla, udzielonego delegacji pracowników państwowych z województwa śląskiego, miała Rada ministrów 25 b. m. zadecydować ostatecznie, czy pracownikom państwowym na Śląsku, a płatnym ze skarbu państwa, zostanie przyznany 10% dodatek śląski, który został im odebrany w styczniu b. r. W ten sposób nastąpiłoby zrównanie pensyj pracowników państwowych, płatnych ze skarbu państwa, z pensjami śląskich pracowników państwowych, płatnych ze skarbu śląskiego.

ZJAZD LEKARZY POLAKÓW NA ŚLĄSKU. Komitet organizacyjny Zjazdu przypomina lekarzom, że termin zgłaszania uczestnictwa w Zjeździe upływa z dniem 5 września b. r. Komitet zjazdowy uprasza pp. kolegów o najrychlejsze zgłoszenie się celem zapewnienia pomieszczenia. Nadesłanie wraz ze zgłoszeniem się 25 zł od osoby, a 10 zł od osoby towarzyszącej, pokryją w miarę ilości zgłoszeń koszta wycieczki i mieszkań.

SZKOLENIE WOJSKA. W dniu 4 października rozpocznie się szósty kurs dla podoficerów w centralnej szkole mechaników lotnictwa w Bydgoszczy. W dniu 15 października zostanie otwarty w poznańskiej centralnej szkole gimnastycznej i sportów, 9-miesięczny kurs wychowania fizycznego dla młodych oficerów..

W dniu 10 listopada w Bydgoszczy zostanie otwarty przy tamtejszej oficerskiej szkole lotniczej, 10-miesięczny kurs obserwatorów lotniczych dla oficerów różnych rodzajów broni.

KATASTROFA LOTNICZA. Z Torunia donoszą: Wczoraj popoł. na ćwiczeniach 16 dywizji piechoty pod Chełmżą, samolot marki francuskiej uległ wypadkowi i rozbił się. Dwaj lotnicy ze szkoły lotniczej z Torunia cudem ocaleli.

PROFESOR CALDWELL W KOSSOWIE. Jak donoszą z Warszawy, prof. uniwersytetu Caldwell z Kanady bawi obecnie w Kossowie, w lecznicy dra Tarnowskiego. Prof. Caldwell zapowiedział, iż zamierza opisać dokładnie wszystkie dodatnie wrażenia, jakich doznał w Polsce.

ZMIANY W ZARZĄDACH SZKOLNYCH. — W miejsce kuratora okr. wołyńskiego, p. Sikory, mianowany ma być, jak z Warszawy donoszą, dyrektor gimnazjum z Kutna, p. Karol Kostro.

UNIWERSYTET LUBELSKI PRZYJMUJE ZAPISY KANDYDATÓW od 1 września. Do podania musi być dołączone: 1) Matura (w oryginale) szkoły publicznej lub prywatnej z prawami publiczności 2) Metryka chrztu w całości lub wyciągu. 3) Napisane i podpisane własnoręcznie „Curriculum vitae“. 4) Świadectwo nienagannego prowadzenia się (nie dotyczy ono kandydatów, którzy ukończyli szkołę w roku zapisu. 5) Dokument wojskowy (u poborowych). 6) 3 fotografje z podpisem. Kandydaci, którzy przenoszą się z innych szkół akademickich, winni przedstawić świadectwo wystąpienia z poprzedniej szkoły akademickiej. Uniwersytet lubelski, oprócz dwóch wydziałów kościelnych, posiada wydział prawny z sekcją prawną i ekonomicz-

Kat w Krakowie

Powieszenie wielokrotnego mordercy Zielińskiego — Przygotowanie do egzekucji

Kraków, 25 sierpnia.

Głośną była swego czasu sprawa rabunkowego morderstwa w Płaszowie dokonanego na osobie kasjerki w wapienniku w Płaszowie oraz sąsiadów tejże, którzy mordowanej ofierze nadbiegli z ratunkiem. Z powodu tego morderstwa odbyła się następnie przed tut. Trybunałem sądu przysięgłych rozprawa przeciw Zielińskiemu.

W toku rozprawy **Zieliński przyznał się do morderstw i sam żądał dla siebie »stryczka«.** Natomiast żadnego ze wspólników i uczestników morderstw tych wyjawić nie chciał, a nawet stanowczo zaprzeczał, by drugi oskarżony w tych jego okrutnych czynach brał jakikolwiek udział.

Na podstawie werdyktu sądu przysięgłych (przewodniczący s. o. Kaczmarski) **Zieliński został zasądzony na karę śmierci przez powieszenie,** zaś **współoskarżony** na wielokrotnie ciężkie więzienie.

Obecnie wyrok ten **stał się prawomocny a Prezydent Rzeczypospolitej nie ułaskawił oskarżonego.**

Wobec tego przybył dziś wczesnym rankiem **otoczony ścisłem incognito kat z Warszawy do naszego grodu dla wykonania egzekucji przez powieszenie na mordercy.**

Władze, rzecz dziwna, sprawę egzekucji otaczają niezrozumiałą tajemnicą — jakkolwiek egzekucja taka, jako widomy znak sprawiedliwości karzącej, winna się dostać do wiadomości najszerszych sfer ludności dla celów powstrzymania i odstraszenia niebezpiecznych elementów od popełniania tak strasznych przestępstw.

Jak słychać, wyrok śmierci wykona kat wczesnym rankiem na dziedzińcu więziennym tut. sądu karnego w »tradycyjnem« miejscu stracenia z czasów sądów doraźnych.

Dla dokonania egzekucji odpowiedni funkcjonarjusze zbudowali już szubienicę, a ustawienie jej nastąpi dziś w godzinach wieczornych.

Dziś około godz. 11 przed południem jawili się w celi skazańca Zielińskiego — przewodniczący s. o. Kaczmarski, w asystencji prokuratora i wotantów — celem zakomunikowania straceńcowi, że Sąd Najwyższy jako kassacyjny w Warszawie wyrok tut. sądu w zupełności zatwierdził i że Prezydent Rzeczypospolitej nie uznał za odpowiednie, by względem Zielińskiego zastosować prawo łaski — wobec czego wyrok śmierci przez powieszenie na nim wykonany zostanie.

Jak nas informują, Zieliński obwieszczenie to przyjął w sposób cyniczny, nie okazując żadnej skruchy ani lęku.

Mająca się odbyć egzekucja — przy której wielokrotny morderca zawiśnie na szubienicy, **jest pierwszą egzekucją przez powieszenie dokonaną przez urzędowego kata w naszem mieście od czasów powstania państwa polskiego.**

Jak bowiem wiadomo, sądy doraźne przy skazaniu na śmierć wykonywały wyroki śmierci przez rozstrzelanie przy asystencji wojskowej i przez desygnowane w tym celu oddziały wojskowe.

na, oraz wydział humanistyczny, przy którym istnieje Instytut pedagogiczny.

ROZBUDOWA GDYNI. Rozbudowa miasta Gdyni posuwa się naprzód. Na ukończeniu jest wspaniała aleja, która łączy magistrat z morzem i promenadą nadbrzeża. W budowie jest ulica, która połączy ulicę św. Jana z hotelem Riviera i magistratem. W najbliższym czasie rozpoczną się roboty około splantowania terenu nadmorskiego, gdzie mają być urządzone boiska, place tenisowe, kwietniki i t. p. W najbliższych dniach ogłoszony zostanie przetarg na budowę szkoły w Gdyni.

NIEMCY WYJEŻDŻAJĄ NA WILEGJATURĘ DO POLSKI. Jak donoszą z Kamienia Pomorskiego, mimo wojny celnej z Niemcami, panuje w urzędach celnych granicznych ożywiony ruch przyjezdnych z Niemiec, tak na przepustki graniczne, jak i paszporty zagraniczne. Tłómaczy się to tem, iż w porze letniej wiele osób spędza wakacje w Polsce tylko dla tego, że utrzymanie przeciętnie jest tu 100 procent tańsze niż w Niemczech.

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś po raz ostatni komiczna i pełna zabawnych sytuacyj operetka Kolla „Lady Chic" z Kazimierą Niewiarowską w roli tytułowej. We czwartek po raz ostatni, ciesząca się ogromnem powodzeniem operetka Falla „Madame Pompadour", która na trzech przedstawieniach wypełniła salę publicznością po brzegi.

ADA SARI po sukcesach na zagranicznych scenach operowych, przybyła na letnie wywczasy do kraju. Tej okoliczności przypisać należy fakt, że Kraków usłyszy tę śpiewaczkę koloraturową w jej kreacjach: jako Violettę, we czwartek 26 bm. i Lakme w sobotę 28 b. m. w Starym Teatrze.

TEATR POPULARNY „NOWOŚCI" — Próby z premjery inauguracyjnej „Podróż po Warszawie" odbywają się w szybkiem tempie pod kierunkiem A. Piekarskiego. Nowe dekoracje stylizowane, według wzorów prof. Wierciaka, malują artyści-malarze S. Raczyński i J. Szancer. Nowe stylowe kostjumy szyją się w pracowni teatru według oryginalnych wzorów z roku 1870. Zespół w ostatniej chwili uzupełniony został wybitnemi siłami operetkowemi w osobach pp.: Orszańskiej i Rzewuskiego (tenor).

Teatr „Nowości" rozpoczyna sezon w Krakowie 27 b. m. i zespół na razie niema zamiaru wyjeżdżać na prowincję, dyrekcja ostrzega więc przed wszelkiemi imprezami, nadużywającemi powyższej firmy. W razie wyjazdu nastąpi specjalne ogłoszenie.

REPERTUARY:
TEATR IM. SŁOWACKIEGO

Czwartek, 26 sierpnia: „Madame Pompadour".
Piątek, 27 sierpnia: „Królowa fal".

Ze Świata

WYROK W PROCESIE APELACYJNYM FAŁSZERZY WĘGIERSKICH. Z Budapesztu donoszą: Sąd apelacyjny potwierdził w zupełności wyrok poprzedni w procesie ks. Windischgraetza, z wyjątkiem Góry i Raba, którym zredukowano karę z 2 lat na 1 i pół roku, względnie z 1 i pół na 1 rok.

WYJAZD OPTANTÓW POLSKICH Z NIEMIEC. Od 1 stycznia do końca lipca b. r. opuściło Niemcy 8 rodzin optantów polskich, ogółem 37 osób. Wszyscy wyjechali dobrowolnie, nie chcąc wystawiać się na ciągłą niepewność oraz szykany ze strony władz niemieckich.

REDUKCJA ROBOTNIKÓW OBCOKRAJOWCÓW W NIEMCZECH. Rząd berliński zamierza zredukować w roku przyszłym kontyngent cudzoziemskich robotników rolnych ze 130.000 na 100.00 ludzi.

BALON PORWANY WIATREM. Z Friedrichshafen nad jeziorem Badeńskiem donoszą: Silna wichura porwała balon z trzema osobami, który dopiero pod Landsbergiem uwikłał się w konarach drzew. Znajdujący się w balonie odnieśli ciężkie rany.

PRZESZŁO 12 KILOMETRÓW W GÓRĘ. — Z Bourget donoszą. Bijąc swój własny rekord wysokości, lotnik Callizo wzbił się w górę na 12.120 metrów.

REKORD LOTU NA ODLEGŁOŚĆ W LINJI PROSTEJ. Z Paryża donoszą: Lotnicy Vanc i Audenberg odlecieli dziś rano na samolotach wojskowych do zatoki Perskiej, usiłując pobić rekord na odległość w linji prostej.

FAŁSZOWANIE FUNTÓW SZTERLINGÓW. — Z Londynu donoszą: Policja aresztowała fałszerza monet, który taił swój warsztat we wschodniej części Londynu. Fałszerz fabrykował banknoty jednofuntowe.

KRADZIEŻ W MUZEUM. Z Medjolanu donoszą: W tamtejszem muzeum skradziono w poniedziałek wartościową szablę napoleońską.

NAPŁYW REKINÓW. Jak donoszą z Rzymu, w pobliżu portu w Zadarze zabito rekina długości 4 m. W żołądku znaleziono resztki nogi ludzkiej. W porcie Spezia zabito rekina długości 3 m. Donoszą równocześnie, że okręt, wracający z Malty, napotkał liczne stada rekinów.

ARESZTOWANIE UCZESTNIKA SPISKU NA PREZYDENTA TURCJI. Z Konstantynopola donoszą: Abd el Kadir, jeden z organizatorów spisku przeciwko prezydentowi republiki, skazany zaocznie na karę śmierci, aresztowany został w Strandja w chwili, gdy usiłował zbiec do Bułgarji.

SZARAŃCZA W ROSJI. Według „Izwiestja", szarańcza zniszczyła w Turkiestanie 15.000 hektarów.

ODTŁUŚCILI ICH. Pewne konsorcjum ogłosiło ogromnemi afiszami w Buenos Aires, że na zasadzie najnowszych badań lekarskich przeprowadza kurację odtłuszczającą. Kuracja ta polegać miała na zupełnie nowych sposobach. Każda choćby najbardziej otyła osoba, miała utracić 3 funty w przeciągu 10 minut. Ponieważ koszty całej kuracji wynosiły tylko 10 pesetów, przeto przed okienkiem, w którem mieściła się kasa przedsiębiorstwa, zgromadziły się tłumy tłuściochów. Kazano im się rozbierać do naga i po chwili szeregi nagusów leżały na deskach ze złożonemi rękoma przez kilka godzin, czekając daremnie na znikanie tłuszczu. Gdy jednak siesta przeciągała się, poczęto dzwonić na służbę, a gdy i to nie pomagało, kilku odważniejszych przerwało kurację i chcieli wyjść. Drzwi jednak były zamknięte. Ostatecznie drzwi wywalono i pokazało się, że cała kuracja była oszustwem. Oszuści ułożywszy chorych na deskach, zamknęli ich na klucz w hali, zabrali ich pieniądze i ubrania i ulotnili się.

Zmiany personalne

Warszawa, 25 sierpnia (AW.) Projektowana na dzień dzisiejszy **nominacja trzynastego inspektora armji została odłożona.**

Prezydent Rzeczypospolitej podpisał **dekrety zwalniające** wojewodę nawogródzkiego, **Januszajtisa** i wiceministra pracy **Jankowskiego.**

Na stanowisko **dyrektora departamentu politycznego min. spr. wewn.**, o którego obsadzie krążyły w ostatnich dniach różne pogłoski, ma być wyznaczony dyrektor departamentu w min. sprawiedliwości p. **Kirst.**

Dyrektorem departamentu wyznań min. oświaty zostanie prawdopodobnie mianowany b. referent spraw wyznań w województwie wileńskim p. **Okólicz.**

Błp.

JÓZEF EBERSOHN

KUPIEC

zmarł po długich a ciężkich cierpieniach w 45 roku życia.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się dziś we środę, dnia 25-go sierpnia 1926 r. o godzinie 2-giej po południu z domu przedpogrzebowego wprost na cmentarz izraelicki.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 sierpnia. Prezes okręgowego Urzędu Ziemskiego w Wilnie, **Waliszkiewicz, obejmie stanowisko naczelnika wydziału scalania gruntów w ministerstwie reform rolnych.** W miejsce jego powołano do Wilna p. Łaczyńskiego z Grodna.

Prawosławny biskub polowy

W sferach cerkiewnych istnieje projekt utworzenia biskupstwa polowego. Upatrzonym kandydatem na to stanowisko jest ks. biskup Adam Filipowski, który niedawno przyjechał z Ameryki, poróżniwszy się z tamtejszym metropolitą Płatonem, znanym przeciwnikiem autokefalji kościoła prawosławnego w Polsce.

W obronie urzędników małopolskich

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 sierpnia. Związek pracowników państwowych wystąpił publicznie w obronie nad wyraz nędznie wynagradzanych **urzędników administracyjnych i kancelaryjnych województw małopolskich.** W uzasadnieniu żądań Związek stwierdza, iż urzędnicy administracyjni w Małopolsce i to **z wykształceniem akademickiem**, po 35 latach służby przechodzą na emeryturę w 7-mym stopniu służbowym, urzędnicy z wykształceniem średniem w 8-mym stopniu, zaś kancelaryjni w 9-tym a nawet 10-tym, tj. stopniu podoficera.

Zaniechanie wywozu zboża?

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 sierpnia. (Szcz.) Z kół rolniczych doszła nas wiadomość, jakoby **w sprawach aprowizacyjnych miała zwyciężyć opinja ministra spraw wewnętrznych, który oświadczył się za zupełnem zaniechaniem wywozu zboża za granicę.**

Wiadomość tę podajemy z zastrzeżeniem, gdyż wiadomo nam, iż minister rolnictwa jest poważnym **przeciwnikiem sztucznych ograniczeń w dziedzinie polityki aprowizacyjnej.**

Wojskowi komisarze kolejowi

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 sierpnia. W najbliższym czasie ma nastąpić **uregulowanie stosunku władz kolejowych do wojskowych.** Oto **generalny wojskowy komisarz kolejowy**, pracujący obecnie w sztabie generalnym, **będzie przydzielony do ministerstwa kolei, a w dyrekcjach kolejowych pracować będą wojskowi komisarze kolejowi.**

Emerytury nieetatowych pracowników kolejowych

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 sierpnia. Ministerstwo kolei przedłoży Radzie ministrów projekt ustawy **emerytalnej dla nieetatowych pracowników kolejowych.**

Zabezpieczenie kaucji pracowników prywatnych

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 sierpnia. Ministerstwo pracy przygotowuje dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, ustalający, iż **kaucje, składane przez pracowników na rzecz prywatnych przedsiębiorców**, angażujących owych pracowników, winny być zdeponowane **w bankach i pod żadnym pozorem nie mogą służyć jako kapitał obrotowy pracodawców.**

Obniżenie polskich i niemieckich wiz tranzytowych

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 sierpnia. Wiadomość, podana przez nas za »Berliner Tageblattem« o należytościach za wizy wjazdowe do Niemiec i z Niemiec do Polski i z powrotem należy skorygować w tym kierunku, iż **rządy obu państw zgodziły się na obniżenie należytości wiz transitowych obopólnych obywateli**, przez swe państwa. Zaznaczyć należy, że w sprawie powyższej odniosła zwycięstwo teza polska. — Strona polska pierwsza zaproponowała ustalenie należytości na dwa franki złote i wysokość ta została utrzymana.

Ustawa przeciwpożarowa

Główny Związek Straży Pożarnej przystąpił do opracowania projektu ustawy przeciwpożarowej.

Prace nad stworzeniem tego projektu potrwają około pół roku.

Dodać należy, że w dziedzinie pożarnictwa obowiązuje w b. Kongresówce przestarzałe ustawodawstwo z czasów Księstwa Warszawskiego, podczas gdy b. zabór pruski i austrjacki — korzystają z wzorowych ustaw przeciwpożarowych.

Gwałtowne walki w Chinach

Kontrofensywa armji pekińskiej przełamuje front

Pekin, 25 sierpnia (AW). Walki pomiędzy wojskami Wu Pei Fu i rządu kantońskiego **przybierają na froncie Jang Tse Kiang coraz gwałtowniejszy charakter.** We wschodniej części frontu **oddziały pekińskie przeszły do kontrofensywy, przełamując w kilku miejscach front przeciwnika.**

Biała armja rosyjska w Chinach

Pekin, 25 sierpnia (AW). Generał Siemionow, który **obecnie tworzy białą armję rosyjską**, wyznaczywszy jako podstawę **wojskową** Mukden, prowadzi pertraktacje z gen. Czang Tso Linem i gen. Wu Pei Fu **w sprawie zużytkowania jego wojsk w walce z armją narodową i żywiołami probolszewickiemi w Chinach.** Gen. Wu Pei Fu ustosunkował się **negatywnie** do propozycji Siemionowa, **uważając** ją za niemożliwą do przyjęcia. **Natomiast Czag Tso Lin i Japonja przyjęły propozycję gen. Siemionowa przychylnie.**

Białoruscy komuniści

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 sierpnia. Białoruska komunistyczna »Hromada« — jak donoszą pisma białoruskie, połączyła się z **Niezależną Partją Chłopską**, kierowaną przez posła Wojewódzkiego.

Nowe zaostrzenie sytuacji w Meksyku

»N. Fr. Presse« donosi z Meksyku:

Watykan wysłał do episkopatu meksykańskiego **polecenie nieodbywania w kościołach żadnych nabożeństw i nie zaprzestania bojkotu tak długo, dopóki rząd meksykański nie cofnie tych punktów konstytucji meksykańskiej, które są zwrócone przeciwko kościołowi.** Wobec tego zlecenia Watykanu **sytuacja pogorszyła się bardzo.**

Równocześnie telegram londyński donosi z Meksyku, że tamtejszy **episkopat rozpoczął kampanję, zmierzającą do przeforsowania zmian konstytucji.**

Wedle nowojorskich doniesień episkopat Meksyku zdementował wiadomość, jakoby wydał polecenie odprawiania nabożeństw w niedziele i zaniechania bojkotu. Episkopat twierdzi, że prezydent **Calles podyktował władzom kościelnym rozporządzenie o niedzieli, i sam to wprowadzenie sfałszował.**

Zaprzeczenie Watykanu

Rzym, 25 sierpnia (PAT). Stolica papieska nie otrzymała dotychczas zawiadomienia od episkopatu meksykańskiego o rokowaniach, które miały być rozpoczęte z prezydentem Callesem. **Watykan nie udzielił episkopatowi żadnych instrukcyj**, mogących spodowodować zmianę dyrektyw, któremi kieruje się episkopat meksykański w swojem postępowaniu.

»Osservatore Romano« zamieszcza następujący komunikat papieskiego sekretarjatu:

Pisma donoszą o rokowaniach, które odbyły się pomiędzy członkami episkopatu meksykańskiego a prezydentem Callesem. Zwracamy uwagę na tę wiadomość, gdyż może ona być tendencyjną. Stolica apostolska bowiem nie otrzymała w tej sprawie od **episkopatu meksykańskiego żadnej wiadomości.**

TELEGRAMY

Nowa waluta na Węgrzech

Budapeszt, 25 sierpnia (Węg. B. kor.) Począwszy od dnia dzisiejszego puszcza węgierski Bank narodowy w obieg **przestemplowane banknoty koronowe na walutę pengö.** Banknoty opiewające na miljon koron, przestemplowane zostały na 80 pengö.

Nowy usiłowany zamach na pociąg w Niemczech

Berlin, 25 sierpnia (PAT). Ubiegłej nocy usiłowano dokonać zamachu na pociąg na linji Berlin—Berau. Nieznani sprawcy **zatarasowali tor kamieniami**, aby w ten sposób **doprowadzić do wykolejenia pociągu.** Maszynista spostrzegł jednak na czas grożące niebezpieczeństwo i w ostatniej chwili wstrzymał pociąg.

Handlowy podbój Rosji przez Niemcy

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Berlin, 24 sierpnia. Wzmógł się znacznie ruch handlowy **między Rosja a Niemcami.** — Niemcy zajmują w tej chwili 6-te miejsce pośród państw, dostarczających Rosji produktów **przemysłowych.** Rosja zdeponowała dotychczas w Niemczech tytułem zastawu za zobowiązania handlowe czystego złota **wartości około 70 miljonów marek złotych.** Nad sprawą powyższą nie powinny przejść do porządku dziennego nasze czynniki **powołane do rozszerzenia stosunków gospodarczych Polski ze Wschodem.**

Strzały armatnie na granicy serbskiej

Budapeszt, 25 sierpnia. Węg. B. kor. donosi z południowej granicy Serbji, że wczoraj popołudniu o godz. 2 **słyszano strzały armatnie** w okolicy położonej na północny zachód od miejscowości Ajvetove.

W Hiszpanji grozi powstanie wojskowe

»Le Journal« donosi z San Sebastian, że **dekret, regulujący sprawę awansów oficerów inżynierji i artylerji, wywołał jednomyślny protest zainteresowanych.** W związku z tem **aresztowano gen. Montero, inspektora wojsk** inżynierskich fortecy. Zdaniem **dziennika**, akcja hiszpańskich oficerów artylerji w **sprawie awansów doprowadzić może do powstania.** Uważają za prawdopodobne **przyłączenie się zwolenników Veylera i Aguilery do ruchu oficerów artylerji.**

Zaburzenia strajkowe w Anglji

Londyn, 25 sierpnia (PAT). W kopalniach Nottinghamshire doszło wczoraj do **poważnych zaburzeń.** Uzbrojone w kije grupy strajkujących czatowały na ulicach niedaleko szybów, odgrażając się górnikom, którzy podjęli pracę. Na miejsce przybyły znaczne oddziały policji. **Pomiędzy policją a strajkującemi doszło do starcia.** Pomimo pogróżek strajkujących, w kopalni Nottinghamshire pracuje już kilka tysięcy górników.

Anglja zaniepokojona rozwojem lotnictwa sowietów

Londyn, 25 sierpnia (PAT). Dzienniki londyńskie zwracają uwagę na tworzenie przez rząd sowiecki nowej **linji powietrznej na północnej granicy Indji.** Przy tej sposobności prasa przypomina, że rząd sowiecki posiada około 1.500 samolotów i że Rykow uzyskał w r. ub. na doświadczenia lotnicze kredyt w wysokości 4 miljony ft. szt. W związku z tem pisma wyrażają obawę, że o ile emir Afganistanu **ulegnie wpływom sowieckim, Indje mogą być zagrożone.**

Kamieniew posłem w Londynie

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Ryga, 25 sierpnia. Z Moskwy donoszą, że poseł sowiecki w Londynie, **Krassin, ma być odwołany,** zaś na jego miejsce ma przyjść **Kamieniew.**

Powstanie przeciw maharadży

Londyn, 25 sierpnia (PAT). »Daily Express« donosi z Bombaju, że w państwie Idaku ludność powstała przeciwko maharadży.

Zmiana polityki emigracyjnej Japonji

Berlin, 25 sierpnia (PAT). »Voss. Ztg.« donosi z Londynu, że rząd japoński postanowił **zmienić zasadniczo swoją politykę emigracyjną**, a mianowicie zamierza on kolonizować wyspę Hokkaido i Formozę **i zaniechać wysyłania wychodźców do Australji i Kanady.**

Zamach bombą na bank

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Londyn, 25 sierpnia (A. T. E.) Z Pittsburga donoszą o niesłychanym **zamachu dynamitowym na jeden z banków.** Do okienka kasy podszedł jakiś mężczyzna i przedstawiając czek zażądał natychmiastowej wypłaty 2.000 dolarów. Z powodu pewnej nieformalności **urzędnik** odmówił natychmiastowej wypłaty. — Wówczas mężczyzna ten **rzucił bombę, która zabiła na miejscu jego samego, kilkunastu ciężko zraniła, a 100 osób pokaleczyła.** Wnętrze gmachu zostało poważnie **uszkodzone.**

DZIAŁ GIEŁDOWY

Z giełdy krakowskiej

Kraków, 25 sierpnia.

Na początku zebrania na rynku efektów tendencja chwiejna. Daje się odczuwać pewna realizacja, pod której wpływem kursa lekko osłabły. Papiery cięższe, jak Zieleniewski, Górka w podaży, Chybie i Chodorów w płaceniu przy tendencji utrzymanej. Do tej pory bez transakcyj.

Na pogiełdziu tendencja podobna. Z powodu silniejszej podaży, kursa lekko osłabione. Do tej pory bez transakcyj.

Na rynku walut i dewiz tendencja lekko zniżkowa. Obroty i zainteresowanie słabe. Kurs dolara nieoficjalnie 9.01, bankowo 9.05. Obroty minimalne, ruch słaby, przy nadmiarze towaru. We Lwowie nieoficjalnie 8.99—9.000, bankowo 9.05, w Warszawie 9.00—9.01 nieoficjalnie, 9.05 bankowo. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za gotówkę 8.97, za czeki 9.00.

Zurych, 25 sierpnia (PAT) Zamknięcie. Paryż 14.80, Londyn 25.15¼. Nowy Jork 5.18, Belgja 14.30, Włochy 16.975, Hiszpanja 79.725 Holandja 207.55, Berlin 123.425, Wiedeń 73.15 Sztokholm 138.70, Oslo 113.55. Kopenhaga 137.575, Sofja 3.73¼, Praga 15.35, Budapeszt 0.724, Białogród 9.125, Ateny 6.10. Konstantynopol 2.825, Bukareszt 2.51¼, Helsingfors 13.05, Buenos Aires 209.25.

Wiedeń, 25 sierpnia. Początkowe kursa polskich papierów w tysiącach koron. Tendencja słaboza. Karpaty 120.

Ze sportu

OTWARCIE WYSTAWY PRZEMYSŁOWO-SPORTOWEJ W WARSZAWIE.

W dniu 21 b. m. nastąpiło otwarcie wystawy sportowo-przemysłowej na Dynasach. Wobec bardzo licznie zebranych przedstawicieli ministerstw, prasy, dyplomatycznego korpusu wojskowości, komitetu honorowego i wykonawczego, oraz licznie zebranej publiczności, otwarcia wystawy dokonał minister handlu i przemysłu, p. Kwiatkowski, który w swojem przemówieniu podkreślił konieczność popierania rodzimego przemysłu, oraz przeciął następnie wstęgę. Po przemówieniach prezesa komitetu, p. Zdzisława Grocholskiego i prezesa Warszawskiego Towarzystwa cyklistów p. Nakoniecznikoffa, nastąpiło gremjalne zwiedzanie wystawy, a potem o godzinie 4 po południu mecz footballowy „Artyści" i „Bank Polski". Drużyny urzędników Banku Polskiego pokonali artyści w stosunku 6:2.

DONIOSŁE UCHWAŁY MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI LEKKO-ATLETYCZNEJ.

Tegoroczny kongres Federacji Lekko-atletycznej odbył się w wielkiej sali ministerstwa oświaty w Hadze. Powzięto na nim ważne uchwały regulaminowe, a mianowicie: przy podwyższonym wewnętrznym brzegu bieżni tor mierzy się 30 cm. od brzegu, we wszystkich innych 200 cent. Markowania torów na przestrzeni 200 i 100 m. nie można w przyszłości dokonywać taśmą, lecz kreskowaniem wapiennem. Zmiany te, wniesione przez Niemcy, przyjęto przeciw głosom krajów angielskich. Ciekawa dyskusja toczyła się na temat poprzeczek przy skokach. Przy tej sposobności demonstrowano skok mistrza Osbornego. Uchwalono, że poprzeczka składać się musi z dwóch części, ażeby unikać zwieszania w punkcie środkowym, poprzeczkę zaś należy umieścić między stojakami, tak, by mogła spaść nietylko w tył, lecz i przed stojakami. W biegu przez płotki na przestrzeni 200 metrów obowiązują płotki o wysokości 76 cm., a nie, jak dotąd 91 cm. Zasadnicza zmiana nastąpiła w przepisach startowych. Mianowicie każde poruszenie biegacza przed strzałem uważa się, jako start błędny. Po dwóch startach błędnych, zawodnik zostaje wykluczony. Używanie własnych oszczepów nie jest dozwolone. Stworzono nowe stanowisko sekretarza, który prowadzi listę rekordów światowych i sprzętów sportowych i powołano na to miejsce Węgra Stankowicza.

PROGRAM MIĘDZYNARODOWYCH IGRZYSK KOBIECYCH W GÖTEBORGU.

Program zawodów międzynarodowych kobiecych, mających się odbyć w dniach 27—29 bm. w Göteborgu (Szwecja), jest następujący: dnia 27 biegi 100 i 250 m., skok wzwyż, rzut dyskiem i hazena; dnia 28 — 100 y przez płotki, rzut kulą i oszczepem skok w dal z rozbiegiem i hazena. Dnia 29 — bieg 60 m. 1.000 m i 440 y. przez płotki, skok w dal z miejsca i hazena, ponadto odbędzie się pokaz rzutów kulą i oszczepem, wykonany przez trzy najlepsze zawodniczki w każdej konkurencji. Do zawodów zapisały się: Czechosłowacja, Francja, Anglja, Włochy, Belgja, Jugosławja, Szwecja, Austrja, Niemcy, a nawet dwie zawodniczki z Japonji, bierze w nich również udział i Polska, która wysyła specjalną ekspedycję, złożoną z warszawskich lekko-atletek.

AMATOROM TENNISISTOM NIE WOLNO GRAĆ Z ZAWODOWCAMI.

Na posiedzeniu Międzynarodowego Związku Lawn-Tennisowego w związku z przejściem na zawodowstwo Zuzanny Lenglen rozważano sprawę, czy tennisista-amator ma prawo rozgrywać spotkania z zawodowcami. Zebranie uchwaliło nie dozwolić tego, zresztą już uprzednio p. Lenglen nie została dopuszczona przez Związek szwajcarski do turnieju w St. Moritz z tego samego powodu.

TURNIEJ B-KLASOWYCH DRUŻYN PIŁKARSKICH W KRAKOWIE urządza R. K. S. „Legja" w dniach 28 i 29 b. m. na swoim boisku o puhar „Legji" i nagrody honorowe K. Z. O. P. N. Do turnieju zgłosiły się dotychczas następujące drużyny: Błękitni, Garbarnia, Krowodrza, Krakowianka, Sparta, Unia, Zwierzyniecki.

Zgłoszenia przedłużone do środy dnia 25 sierpnia. Zebranie kierowników sekcji odbędzie się dn. 25 b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu klubu, Dunajewskiego 5 III p. gdzie odbędzie się losowanie i wyznaczenie rozgrywek.

Krakowskie Okręgowe Kolegjum Sędziów Piłki Nożnej

KOMUNIKAT Nr 29.

1) Udziela się napomnienia sędziemu rzecz. p. Korngołdowi Ferdynandowi za nieprowadzenie wyznaczonych zawodów, przyczem uwzględniono specjalnie łagodzące motywa, towarzyszące przewinieniu.

2) Znosi się suspenzję, nałożoną na sędziego rzecz. p. Malkischera Jerzego.

3) Wzywa się na najbliższe posiedzenie Zarządu następujących sędziów rzeczywistych: Bratt Józef, Landwirth Stefan, Süsser Maurycy i Weissenberg Szymon.

4) Znosi się z dniem 31 bm. wszelkie udzielone w b. r. urlopy z wyjątkiem ogłoszonych w komunikacie Nr 28. Sędziowie, ubiegający się o urlop, mają wnieść odpowiednie prośby do wyżej wymienionego terminu.

5) Zwraca się uwagę wszystkim członkom na ścisłe przestrzeganie przepisu, zawartego w paragrafie 23 pkt. a), oraz c) w sprawie składania zeznań przed władzami sportowemi, a w szczególności w sprawie zwracania się do Zarządu P. K. S.

Międzynarod. wystawa sanitarno-higjeniczna w Warszawie

Polskę i Warszawę spotyka wielki zaszczyt. Po Brukseli, Rzymie i Paryżu, stolica Rzeczypospolitej będzie w czerwcu roku przyszłego miejscem obrad czwartego międzynarodowego kongresu medycyny i farmacji wojskowej. — Z tego powodu urządzona będzie w Warszawie międzynarodowa wystawa sanitarno-higjeniczna, która trwać ma od dnia 30 maja do 30 czerwca 1927 roku. Wystawa ma być obrazem naszej nauki i pokazem naszego przemysłu, ma być popisem przed zagranicą. Pod względem propagandowym ma to niezmierne znaczenie.

P. minister spraw wojskowych powołał komitet wystawy i wyznaczył na nią gmach szkoły podchorążych wraz z przyległemi placami. Zapowiedziany jest zjazd oficjalny delegatów około 40 państw. Zjazd tak licznego grona wybitnych przedstawicieli medycyny i farmacji wojskowej przyczyni się niewątpliwie do lepszego poznania Polski przez cudzoziemców i wpłynie należycie na opinję europejską, tak mylnie a często złośliwie o nas informowaną.

Wystawę, ze względu na charakter międzynarodowy, musimy zorganizować jak najstaranniej; powinniśmy tu dowieść, że staramy się nie ustępować innym państwom europejskim.

Kura polska w naszym bilansie handlowym

(Hodowla drobiu w Polsce).

Dyr. A. Zacharski, członek zarządu Komitetu hodowli drobiu w Polsce, udzielił P. A. P. następujących informacyj o hodowli drobiu w Polsce:

Kom. hod. drobiu zrzesza 50 organizacyj hodowców drobiu na terenie Małopolski, G. Śląska i Wielkopolski. W ostatnich czasach akcja hodowlana poczęła kiełkować na ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej. Polska posiada przeszło 30 milj. kur niesnych, dających około 2 miljardów 400 miljonów sztuk jaj rocznie. Wynosi to 15.000 wagonów 10-tonowych. 2/3 tej ilości zużywa wewnętrzne zapotrzebowanie, 1/3 przeznaczona może być na eksport. Z radością trzeba zauważyć, iż jajo staje się u nas coraz powszechniejszym artykułem spożycia, chociaż daleko nam jeszcze do takich stosunków, jak w Anglji n. p. gdzie na głowę przypada 240 jaj spożytych (u nas 50).

W pierwszych latach niepodległości, wskutek różnych powodów, wywóz jaj był mały. W roku 1919 wynosił 250 wagonów, w 1920 r. 180, w 1921 roku 666 i od tej pory począł się wzmagać, aż w roku 1925 osiągnął 2.707 wagonów. W roku 1925 wywóz jaj w wywozie produktów rolnych zajmował siódme miejsce, a w wywozie ogólnym jedenaste. W pierwszem półroczu 1926 roku jaja zajęły w grupie produktów rolnych trzecie miejsce, a w grupie ogólnej piąte. Gdy w tym okresie wartość wywiezionego węgla wynosiła 68,125.000 złotych (w złocie), wartość jaj 42,068.000 złotych w złocie. Ogółem w roku bieżącym możemy wywieść jaj za około 100 miljonów złotych (w złocie).

Informacje przemysłowe i handlowe

ULGI KOLEJOWE DLA ZWIEDZAJĄCYCH TARGI WSCHODNIE I EKSPORTERÓW. Dla wystawców, oraz osób, zwiedzających szóste Targi Wschodnie, które mają się odbyć w dniach 5—15 września b. r. we Lwowie, ministerstwo kolei przyznało ulgę przejazdową w wysokości 33 procent zniżki od cen normalnych przy użyciu pociągów osobowych. W razie użycia pociągu pospiesznego, uiszcza się, oprócz ceny biletu ulgowego na pociąg osobowy, cenę biletu dodatkowego na pociąg pospieszny według taryfy normalnej tej klasy, w której odbywa się podróż.

Przewóz eksponatów ... oraz kierowanych z zagranicy, odbywać się będzie z zastosowaniem ulgi taryfowej, zapewniającej bezpłatny zwrotny przewóz niesprzedanych eksponatów.

Dla wygody wystawców otworzono na okres czasu od 10 sierpnia do końca września przystanek Persenkówka (obok Targów) do załatwiania wszystkich czynności ekspedycyjnych, a zatem i do stacji Persenkówka. Ładunki te kolej będzie przyjmowała poza kolejnością.

PRZEMYSŁ POŃCZOSZNICZY I JEDWABNY. W łódzkim przemyśle pończoszniczym panowało do niedawna dość znaczne ożywienie. Pomimo konkurencji Francji, a częściowo nawet pomimo wojny celnej z Niemcami, zalewającemi rynek swojemi wyrobami, zbyt nie był mały. Hurtownicy kupowali w większych ilościach wyroby tanie, przeznaczone dla ludności rolniczej. Jednakże kilka dni temu wybuchł we wszystkich fabrykach pończoszniczych strajk na tle nieuwzględnienia żądań podwyżkowych. Strajk objął kilka tysięcy robotników.

Fabryki wyrobów jedwabnych pracują obecnie pełny tydzień, ponieważ zarówno hurtownicy stołeczni, jak prowincjonalni, porobili poważne zamówienia. Kupowane są wszelkiego rodzaju jedwabie damskie, szczególnie grubsze, nadające się na płaszcze, następnie półjedwabne podszewki. Ze względu na to, że zapasy fabryk z dnia na dzień się zmniejszają wskutek wielkiego popytu — sądzić należy, że konjunktura w sezonie zimowym będzie dla łódzkiego przemysłu jedwabnego bardzo korzystna. Dobra wypłacalność odbiorców i brak protestów wekslowych w branży jedwabnej pozwoliły przemysłowcom do stworzenia dawnyych warunków sprzedaży, to znaczy przyjmowania pełnego pokrycia w wekslach z terminem od 2 do 4 miesięcy.

PRZEMYSŁ NAFTOWY. Tendencja dla ropy w dalszym ciągu słaba. Ropa borysławska utrzymuje się na poziomie około 180 dol. za wagon dziesięciotonnowy. Ceny ropy marek specjalnych są jeszcze niższe. Eksport doznał pewnej poprawy dzięki unormowaniu wywozu do Czechosłowacji, oraz rozszerzeniu eksportu na w. m. Gdańsk. Eksporterzy liczą bardzo na korzystne załatwienie pertraktacyj z Niemcami, gdyż w ten sposób odzyskaliby rynek niemiecki, który ze względu wielkiej konsumcji nafty w Niemczech jest dla nas szczególnie ważny.

Organizacja kartelu eksportowego postępuje bardzo powoli, ponieważ poszczególne rafinerje nie mogą się ze sobą co do niektórych punktów pogodzić, a bez zgody wszystkich zrzeszonych rafineryj i towarzystw nie może być Centralne Biuro Eksportowe utworzone. Jak wiadomo, miałoby Biuro to zcentralizować cały handel eksportowy ropą i jej przetworami i utworzyć w tym celu oddziały w Gdańsku, Wiedniu, Londynie i Paryżu. Zatwierdzenia tej koncepcji nie można się spodziewać przed pierwszym października.

Produkcja ropy borysławskiej wyniosła w lipcu b. r. 4.619.31 cystern po 10 tonn, ropy borysławskiej z Mraźnicy Górnej 35.19 cystern, prócz ropy zużytej na kopalinach. Przeciętna produkcja dzienna wyniosła w lipcu 149 tysięcy cystern, pod czas gdy w czerwcu 149.80, w maju 150.56, w kwietniu 153.83. Widzimy więc, że produkcja z miesiąca na miesiąc, wskutek mało intensywnego wiercenia, zmniejsza się.

GIEŁDA KRAKOWSKA

z dnia 24 sierpnia 1926 r.

AKCJE:

Bank Przemysłowy	0·26—0·30
Polskie Towarzystwo Handlowe	0·27
Zieleniewski	15·00—15·75
Trzebinia żelazo	0·37
Parowozy	0·41—0·43
Górka	21·00—21·50
Siersza Górnicza	4·00
Chodorów	94·00
Chybie	6·35—6·50
Piasecki	1·90

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 24 sierpnia 1926 r.

AKCJE:

Bank Handlowy Warszawski	4·50—4·40—4·45
Bank Przemysłowy Lwowski	0·30—0·25
Bank Polski	87·00—85·50—87·50
Bank Zachodni	1·95—1·90
Związek Sp. Zarobkowych Poznań	7·00—7·25
Zjedn. ziem. pol.	1·80
Kijewski	0·22
Zgierz	0·75
Elektryczność	42·25—42·50
Chodorów	94·00—94·50
Czersk	0·45—0·47
Częstocice	1·55—1·50—1·53
Jasławice	2·55—2·60
Cukier	3·20—2·75—3·65
Łazy	0·18—0·19
Węgiel	67·00—66·00—67·00
Nafta Polska	0·38
Polski przemysł naftowy	0·55—0·57
Nobel	2·90—2·35—2·90
Cegielski	18·25—18·50
Fitzner i Gamper	4·60
Lilpop	1·05—1·02—1·06
Modrzejów	5·00—4·75—5·05
Norblin	1·12—1·15—1·14
Ostrowieckie	7·35—7·75—7·65
Parowozy	0·42—0·40—0·42
Pocisk	1·20
Rudzki	1·45—1·41—1·43
Ursus	1·25
Zieleniewski	15·50
Starachowice	2·08—2·01—2·12
Zawiercie	15·00—18·00
Żyrardów	15·25—14·50—15·50
Borkowscy	0·92—0·93
Haberbusch	8·00—8·50

WALUTY:

Dolary	9·01—8·99—9·01—8·97
Belgja	24·58—24·46
Holandja	362·45—363·35—361·55
Londyn	44·00—43·90—44·00—43·80
Nowy Jork	9·04—9·02—9·04—9·06
Paryż	25·53—25·51
Praga	26·78—26·85—26·71
Szwajcarja	175·00—174·69—175·04—174·16
Włochy	29·48—29·34
Szłokholm	242·00—242·60—241·40

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI
WYDZIAŁ ADMINISTRACYJNY
L. AD. 1502/3.

OGŁOSZENIE.

Franciszek PASIERB, syn Józefa i Marjanny z Peciaków, urodzony 23 września 1897 r., nauczyciel, zamieszkały w Łodzi przy ul. Wólczańskiej L. 144, wniósł prośbę o zezwolenie na zmianę nazwiska rodowego Franciszek Pasierb na nazwisko PASIERBIŃSKI.

Urząd Wójewódzki w Łodzi podaje powyższą prośbę do powszechnej wiadomości, z nadmienieniem, że w myśl art. 4 ustawy z dnia 24 października 1919 r. (Dz. Ust. R. P. Nr 88 poz. 478) wolno przeciw jej uwzględnieniu zgłosić do Ministerstwa spraw wewnętrznych zarzuty, które podać należy do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w przeciągu dni 90 od dnia niniejszego ogłoszenia.

Łódź, dnia 17 sierpnia 1926 r.

Za wojewodę:
(-) *Łopuski*
w/z. kierownika Wydziału administracyjnego.

3143

POLSKA LINJA LOTNICZA AEROLOT

ROZKŁAD LOTÓW

GODZINA	KIERUNEK	GODZINA	GODZINA	KIERUNEK	GODZINA
8·00	Gdańsk	17·15	8·30	Warszawa	15·15
11·00	Warszawa	14·15	11·15	Kraków	12·30
14·00	Warszawa	11·15	12·00	Kraków	11·30
17·00	Lwów	8·15	—	Brno	—
8·00	Lwów	16·15	—	Brno	—
11·00	Kraków	12·15	15·00	Wiedeń	8·30

Samoloty kursują codziennie, z wyjątkiem niedziel.

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10, pod zarządem Stanisława Ziemiańskiego.